

عرفان اسلامی

گزیده و خلاصه شرح آیت الله
جوادی آملی بر تمهید القواعد

حمیدرضا طالبیان

www.ketab.ir

طالبیان، حمیدرضا، ۱۳۵۰-

۱- تمهید القواعد. فارسی. شرح ۲- تمهید القواعد. شرح ۳- تحریر تمهید القواعد. برگزیده عرفان اسلامی: برگزیده و خلاصه شرح آیت الله جوادی آملی بر تمهید القواعد / حمیدرضا طالبیان.

اصفهان: لب المیزان، ۱۳۹۳.

ص ۱۸۱.

شابک: ۷-۵۶-۲۶۰۹-۹۶۴-۹۷۸

فیبا

کتاب حاضر برگزیده و خلاصه‌ای از کتاب "تحریر تمهید القواعد" شرح جوادی آملی بر «تمهید القواعد» تألیف صائغ الدین علی بن محمد التکره است که خود شرحی بر "قواعد التوحید" تألیف محمد بن حیب الله تکره اصفهانی است. اینامه به صورت زیر نویس.

ترجیده و خلاصه شرح آیت الله جوادی آملی بر تمهید القواعد.

۱- ده اصفهانی، علی بن محمد، ۷۷۰-۸۳۵ ق. تمهید القواعد - نقد و تفسیر ۲- عرفان - متون قدیمی تا قرن ۱۴

۱- تصوف - متون قدیمی تا قرن ۱۴

تکره اصفهانی، محمد بن حیب الله، - ۸۵۰ ق. قواعد التوحید. شرح

تکره اصفهانی، علی بن محمد، ۷۷۰-۸۳۵ ق. تمهید القواعد. شرح

۳۵۴۵۱۶۹

۲۹۷/۸۲۵

۱۳۹۳ ۲۱۶۹۰۲۱۶ ق ۲/۸۰۸ B۲

عرفان اسلامی

حمیدرضا طالبیان

نوبت چاپ: اول

تاریخ انتشار: ۱۳۹۳

قیمت: ۶۵۰۰ تومان

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

طرح روی جلد: مکتوبیان

کلیه حقوق برای گروه المیزان محفوظ است

مراکز پخش:

تلفن: ۳۷۸۵۴۸۱۴ - ۰۳۱

۱- گروه فرهنگی المیزان

تلفن: ۰۹۱۳۶۰۳۲۳۴۲

۲- دفتر انتشارات لب المیزان

فهرست مطالب

مقدمه ۹

مقدمت

- ۱۳ در ضمن علم عرفان
- ۱۶ مسائل علم عرفان
- ۲۳ اصطلاحات و ماه
- ۲۳ وجود و کون در فلسفه
- ۲۴ وجود در عرفان
- ۲۵ کون در عرفان
- ۲۶ اقسام وحدت و کثرت
- ۳۳ تبیین وحدت و توجیه کثرت
- ۳۶ تتمیم
- ۴۱ تمثیل آینه در کلام خاندان وحی

توحید عرفانی و اثبات وحدت شخصی وجود

- ۴۹..... حکمت متعالیه و تبیین وحدت شخصی وجود
- ۵۰..... تقریب برهان صدیقین بر مبنای تشکیک وجود
- ۵۵..... اثبات وحدت شخصی وجود از طریق برهان صدیقین
- ۶۱..... برهان صدیقین به لسان آیات و روایات
- ۶۷..... تبیین وحدت شخصی وجود از طریق تحلیل علیّت
- ۶۹..... موانع و - جبب موجود برای اثبات وحدت شخصی وجود
- ۷۱..... اثبات وحدت شخصی وجود از طریق بررسی معلول
- ۷۵..... مطالب متفرّع بر تحلیل معلول
- ۷۵..... ۱- بازگشت ماهیت به مفهوم
- ۷۷..... ۲- امتناع ادراک استقلالی معلول
- ۷۹..... ۳- وحدت امر الهی و قانون «الواحد»
- ۸۲..... ۴- ظهور وجه الله در قیامت کبری
- ۸۳..... اثبات وحدت شخصی وجود از طریق بررسی علت

فروع مسأله توحيد: تبیین هویت مطلقه و تعینات آن

- حضرت اطلاق ذاتی و وحدت حقیقی ۸۹
- احدیت و واحدیت ۹۵
- تعین اول و حقیقت محمدیه ۹۸
- اسم، اول ۱۰۱
- نمائند ذاتی، کمال اسمائی، علم اجمالی در عین کشف تفصیلی
در مقام ذات ۱۰۴
- فیض اقدس راعی، ثابته، فیض مقدس ۱۱۰
- صور چهارگانه‌ی سرور واجب برای ذات خود ۱۱۴
- نفس رحمانی ۱۱۸
- مراتب تعینات استجلایی و عوالم سه‌گانه ۱۲۳
- فعل بی‌واسطه و باواسطه الهی ۱۲۵
- فیض مقدس و عوالم سه‌گانه ۱۲۹
- حضرات خمس ۱۳۱

موحد و انسان کامل

- ۱۳۷..... ضرورت وجود انسان کامل
- ۱۳۹..... انسان کامل، برزخ ربوبیت و عبودیت
- ۱۴۴..... انسان کامل، عامل وحدت عالم
- ۱۴۵..... ضرورت وجود انسان کامل در هر عصر
- ۱۴۷..... اشکال بر ضرورت وجود انسان کامل
- ۱۵۰..... انسان کامل، کمالیت، کت ایجادی و انبغات ارادی الهی
- ۱۵۲..... انسان کامل، جامع ارس و صعود
- ۱۵۷..... تفاوت بیان کلام، فلسفه و فقه در ضرورت وجود انسان کامل

بررسی روایات توحیدی

- ۱۶۱..... حدیث قدسی گنج پنهان
- ۱۶۵..... عناصر محوری عرفان اسلامی
- ۱۷۱..... برتری قرب فرائض از قرب نوافل
- ۱۷۵..... امام هفتم و بیان توحید ناب در قرآن
- ۱۷۹..... تو خود حجاب خودی

مقدمه

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هَدَانَا لِهَذَا وَمَا كُنَّا لِنَهْتَدِيَ لَوْلَا أَنْ هَدَانَا اللَّهُ

کتاب « تمهید القواعد » نوشته‌ی صائن الدین علی بن محمد ترکه‌ی اصفهانی است که شرح « قواعد التوحید » تألیف ابو حامد محمد ترکه می‌باشد. انتخاب عنان تمهید برای این کتاب از آن جهت است که در این کتاب نکاتی از حکمت و عرفان بیان شده که فهم آن‌ها مقدمه‌ی فهم رساله‌ی قواعد التوحید است.

در این کتاب نیزنا مهم‌ترین مسأله‌ی عرفان نظری که « توحید وجود » است با ادله و براهین فلسفی به اثبات رسیده و شبهات و ایراداتی که پیرامون این مسأله وارد شده را رفع نمود و مسائل دیگری از قبیل ظهور وحدت در کثرت و پیدایش تعینات و ویرجی‌ها، از آن کامل را بیان کرده است. کتاب تمهید القواعد از قدیم الایام مورد توجه و تدریس علمای حوزه‌ی علمیه بوده و بعد از تدریس حکمت متعالیه در آن از کتاب شریف « فصوص الحکم » به آن اهتمام داشته‌اند.

از جمله افرادی که به تدریس این کتاب پرداخته استاد بزرگوار حضرت آیت الله جوادی آملی « حفظه الله تعالی » است. استاد ضمن شرح که در سبب نقد و بررسی آن نیز پرداخته و نقاط ضعف و اشکالات آن را تبیین و در پایان در مبحثی جداگانه تحت عنوان « وحدت شخصی وجود و ارجاع تشکیک از بود به نمود » پس از بیان اشکالات وارد بر براهین وحدت شخصی وجود در

این کتاب، که نوعاً بر سایر براهین عرفا نیز وارد است براهانی را به نقل از علامه طباطبایی «رحمه الله تعالی» بیان می‌کند که علاوه بر این که خالی از اشکال است به عنوان اولین مسأله‌ی فلسفی نیز مطرح است.

کتابی که پیش روی شماست برگزیده و خلاصه‌ای از کتاب «عین نضاح» شرح آیت الله جوادی بر تمهید القواعد است.

در این کتاب سعی شده تا برای افراد غیر حوزوی که مقداری با مبانی حکمت تعالیه خصوصاً علم النفس و براهان صدیقین آشنایی دارند مجموعه‌ای با این ویژگی‌ها فراهم شود.

۱- متن عربی تمهید القواعد حذف شده است.

۲- گزینش مطالب به گونه‌ای صورت گرفته که فقط مطالب عرفانی به طور کامل و مشروح آورده شود و از بیانات و ملاحظات و براهین فلسفی پرهیز شده است.

۳- تمام مطالب از متن کتاب است و از خارج کتاب چیزی اضافه نشده است و در مواردی هم که نیاز به اضافه کردن مطلبی بوده، دانسته شده [] و یا در پاورقی آورده شده است.

۴- براهین اثبات وحدت شخصی وجود که از سوی مصنف مطرح و طبق نظر آیت الله جوادی «حفظه الله تعالی» مورد اشکال هستند حذف شده و براهان

علّامه طباطبائی « رحمه الله تعالى » بر وحدت شخصی وجود جایگزین شده است.

۵- شبهات و اشکال و جواب‌ها بر مسائل مختلف که قسمت زیادی از کتاب را فرا گرفته حذف شده است.

وَ أَنْ دَعَوَانَا أَنْ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

حمیدرضا طالبیان

www.ketab.ir